

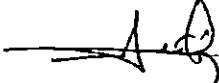
T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Tarih : 02 Mart 2023
Sayı : 2502

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

16.05.2012 tarihli ve 6306 Sayılı Afet Riski Altındaki Alanların Dönüştürülmesi Hakkında Kanun'da Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifimiz gerekçesiyle sunulmuştur.

Gereğini saygılarımızla arz ederiz.

Aydın ELÇER
Antalya M.

Süleyman BÜLBÜL

Aydın Milletvekili

TBMM BAŞKANLIĞI		
Tali Komisyon		
Esas Komisyon	Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm	
Tarih:	02 Mart 2023	Esas No: 2/4975

T B M M KANUNLAR ve KARARLAR BSK LIGI
0 2 Mart 2023
Numara:

T B M M GENEL EVRAK
0 2 Mart 2023
No: 1179172

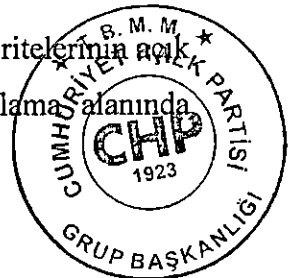
GENEL GEREKÇE

6306 sayılı Kanunun 6/A maddesinin 5'inci fıkrası ile kamulaştırma dahi olmaksızın, devletin özel mülkiyete tabi bütün taşınmazlara el koyabilmesi, hazine adına tescil ettirmesidir. Bu hükümle devlet, devlet olmaktan kaynaklanan hak ve yetkilerinin ötesine geçmiş, kamulaştırma dahi yapmaksızın, vatandaşının özel mülkiyetine konu taşınmazları kendi adına tescil ettirmeye yönelmiştir. İdarenin, adeta mülkiyet hakkı sahibiymiş gibi uygulamalara karar vermesi, aynı maddenin 6'ncı fıkrası ile de uygulama alanında daha önceden yapılmış gayrimenkul satış vaadi sözleşmeleri ile arsa payı karşılığı inşaat sözleşmelerini feshedebilmesi, hak sahiplerinin mülkiyet hakkından kaynaklanan "dilediği gibi tasarruf etme" hakkını kısıtlamaktadır. Bu düzenlemede herhangi bir kamusal yarar bulunmadığı açıktır. Bu nedenle de Kanun'un 6/A maddesine dayalı olarak yapılan uygulamalar, açıkça hukuka aykırıdır.

Can ve mal kaybına neden olma tehlikesi bertaraf edildikten sonra, Kanun'un genelinde öngörüldüğü şekilde, yapılacak uygulamalara maliklerin karar vermesine imkân tanınmaması, kentsel dönüşüm mantığına aykırıdır. Zira kentsel dönüşümün amacı, bölgede yaşayan bireylerin kültürlerine, alıştıkları düzene, yaşayış biçimlerine uygun, ihtiyaçlarını karşılayacak sağlıklı yaşam çevrelerinin oluşturulmasıdır. İdarenin kolluk görevi kapsamında, söz konusu alanlarda, tahliye ve yıkım işlemlerini muvafakat aramadan yapabilmesi doğal karşılanabilirse de akabinde yapılacak uygulamalarda tek başına söz sahibi olması ve taşınmazların mülkiyetini Hazine üzerine geçirmesi açıkça Anayasa'nın 46'ncı maddesine aykırıdır. Belirli olmayan bir zaman diliminde, yeni yapılacak yapıda hak sahiplerine hiçbir söz hakkı tanınmaması ve idarenin keyfine bağlı olarak yapılacak yeni yapıda mülkiyet hakkı tanınması, mülkiyetten yoksun bırakılma olarak nitelendirilebilir.

Anayasamızın 35'inci maddesinin 1'inci fıkrasına göre herkes mülkiyet ve miras haklarına sahiptir. Yine Anayasa'nın 35'inci maddesinin 2'nci ve 3'üncü fıkrasına göre ise bu haklar, ancak kamu yararı amacıyla, kanunla sınırlanabilir. Mülkiyet hakkının kullanılması toplum yararına aykırı olamaz.

6306 sayılı Kanunun 6/A maddesinin 5'inci fıkrası hükmü, belirsiz, kamu otoritelerinin açık keyfi uygulamalarına bırakan, bireylerin daha doğru bir ifade ile uygulama alanında

taşınmazları bulunan özel hukuk tüzel veya gerçek kişilerin hukuki güvenliğini zedelemesi nedeni ile Anayasa'ya aykırıdır.

Yine bu düzeleme ile kamu yararı gözetilmeksizin kamu idarelerinin lehine, bireylerin bu kapsam da uygulama alanı içerisinde yer alan özel hukuk taşınmaz maliklerinin aleyhine olacak şekilde kamu idarelerine çok geniş bir surette takdir hakkı tanımış bulunmaktadır. Bu yönüyle de adı geçen düzenleme Anayasa'ya aykırılık teşkil etmektedir.

Aynı şekilde uygulama alanında ki taşınmazların doğrudan doğruya bakanlığın ya da yetkili idarenin talebi üzerine herhangi bir bedel ödemedi ya da kamulaştırma usulü uygulanmadan doğrudan doğruya hazine adına tescili bireyin yararı ile kamu yararı arasında ölçüsüz bir müdahale oluşturduğu için orantılılık ilkesine de aykırılık teşkil etmektedir.

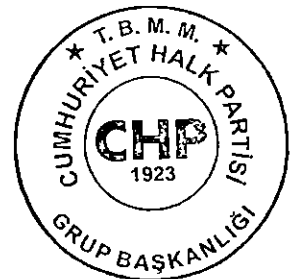

MADDE GEREKÇELERİ

MADDE 1- 16.05.2012 tarihli ve 6306 Sayılı Afet Riski Altındaki Alanların Dönüştürülmesi Hakkında Kanun'da değişiklik yapılarak Anayasa'ya aykırı olan hükmün kaldırılması amaçlanmıştır.

MADDE 2- Yürürlük maddesidir.

MADDE 3- Yürütme maddesidir.

**16.05.2012 TARİHLİ VE 6306 SAYILI AFET RİSKİ ALTINDAKİ ALANLARIN
DÖNÜŞTÜRÜLMESİ HAKKINDA KANUN'DA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA
DAİR KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1-16.05.2012 tarihli ve 6306 Sayılı Afet Riski Altındaki Alanların Dönüştürülmesi Hakkında Kanunun 6/A maddesinin 5'inci fıkrası madde metninden çıkarılmıştır.

MADDE 2- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

